

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ > Έρευνα: το 83% των κατοίκων της Μυτιλήνης βλέπουν με συμπάθεια το δράμα των προσφύγων

Έρευνα: το 83% των κατοίκων της Μυτιλήνης βλέπουν με συμπάθεια το δράμα των προσφύγων

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΕΡΕΥΝΕΣ

Ιούλι 3, 2016



ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΡΑΝΤΟΥ*

Τα τελευταία δυο χρόνια, η χώρα μας έχει έρθει αντιμέτωπη με την έξαρση μετακίνησης προσφύγων και μεταναστών από τα τουρκικά παράλια σε χώρες της Ευρώπης. Τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και ειδικότερα το νησί της Λέσβου υφίσταται το μεγαλύτερο βάρος αυτής της μετακίνησης. Η έλλειψη αναγκαίων δομών και υποδομών, η απουσία καταρτισμένου στελεχιακού δυναμικού και η χρονοβόρος διαδικασία ταυτοποίησης των προσφύγων και χορήγησης του αιτούμενου ασύλου, εντείνουν το κλίμα, τόσο μεταξύ των προσφύγων, όσο και με την ευρύτερη τοπική κοινωνία.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου λαμβάνοντας υπ' όψιν τις υφιστάμενες κοινωνικές αλλαγές και αναγνωρίζοντας τη σοβαρότητα των πρόσφατων μεγάλων μεταναστευτικών – προσφυγικών ροών, διενήργησε, ευρεία πρωτογενή στατιστική έρευνα στην περίοδο Απριλίου – Μαΐου 2016, με στόχο τη διερεύνηση της πρόσληψης του μεταναστευτικού – προσφυγικού φαινομένου από την τοπική κοινωνία της Μυτιλήνης, μέσα από την καταγραφή των απόψεων των κατοίκων της, ηλικίας 18 ετών και άνω, σχετικά με το ζήτημα και από τον τρόπο με τον οποίο αυτό έχει επηρεάσει την καθημερινότητά τους.

Η έρευνα διενεργήθηκε στο πλαίσιο της ερευνητικής δραστηριότητας των δύο μεταπτυχιακών του «Έρευνα για την Τοπική Ανάπτυξη και Συνοχή» και «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» και σε συνεργασία με το Εργαστήριο «Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών».

Η έρευνα διενεργήθηκε στην πόλη της Μυτιλήνης με δομημένο ερωτηματολόγιο 48 ερωτήσεων που συμπληρώθηκε από τους 33 μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω επιτόπιας συνέντευξης με τους ερωτώμενους κατά τους μήνες Απριλίου – Μαΐου 2016 και επί δείγματος 697 κατοίκων. Ακολουθήθηκε η μεθοδολογία της ποσοτικής έρευνας και συντάχθηκε πλήρες σχέδιο επιφανειακής δειγματοληψίας σε δύο στάδια, με τη χρήση των πληθυσμιακών δεδομένων της Απογραφής του 2011 και των ψηφιακών υποβάθρων της ΕΛΣΤΑΤ. Το δειγματοληπτικό σφάλμα ανάλογα με το μέγεθος των ποσοστιαίων αποτελεσμάτων ανά ερώτημα σχεδιάστηκε να κυμανθεί από 2,1% μέχρι 4,5%. Στο ερωτηματολόγιο υπήρξαν και ανοιχτά ερωτήματα για περαιτέρω ποιοτική επεξεργασία για την σε βάθος διερεύνηση αιτιών και συνεπειών του προβλήματος.

Η μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν στις 16 Ιουνίου 2016 στη Μυτιλήνη κατά τη διάρκεια ειδικής ημερίδας, με θέμα: «Διερεύνηση της πρόσληψης του μεταναστευτικού – προσφυγικού φαινομένου από την τοπική κοινωνία της Μυτιλήνης» από τους συντελεστές αυτής και συγκεκριμένα από τον επιστημονικό υπεύθυνο της Έρευνας καθηγητή Κώστα Ρόντο, τον καθηγητή Νίκο Ναγόπουλο, τους συνεργάτες του Τμήματος Νίκο Πανάγο και Στρατούλα Καραγκούνη και από τους 33 μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Μεταξύ των αποτελεσμάτων της έρευνας αναφέρονται, η ορθή αντίληψη σημαντικού μέρους των πολιτών για το πρόβλημα και τα αίτιά του, η συμπάθεια που δείχνουν ιδιαίτερα προς τους πρόσφυγες σε σχέση με τους μετανάστες, που μεταφράζεται και σε έμπρακτη συμβολή κυρίως με τρόφιμα και ρουχισμό, αλλά και η επιφύλαξη που εκφράζουν στην περίπτωση μιας πιθανής ενσωμάτωσης των μεταναστών – προσφύγων στο νησί ή ακόμη η απειλή που αισθάνονται, σε σημαντικό ποσοστό, για δημόσια αγαθά ή αξίες. Μεταξύ των αποτελεσμάτων ενδιαφέρον έχει και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των επιμέρους φορέων στην αντιμετώπιση του προβλήματος, όπου το Λιμενικό Σώμα αξιολογείται θετικότερα όλων.

Αναλυτικότερα η έρευνα κατέδειξε, αρχικά, τη συρρίκνωση του εισοδήματος των κατοίκων της Μυτιλήνης όπως φαίνεται στο διάγραμμα 1. Το 53% του πληθυσμού συγκεντρώνεται στις τάξεις από 401-800 και 801-1.200 ευρώ, ενώ το 87% δηλώνει εισόδημα κάτω από 1.200 ευρώ. Από αυτούς το 21% περίπου δεν έχει καθόλου εισόδημα. Μόλις το 2% δηλώνει πάνω από 2.000 ευρώ, ποσοστά που αντανακλούν τις συνέπειες της τεράστιας οικονομικής κρίσης που περνά η Ελλάδα και η περιοχή μελέτης.

Σύμφωνα με το 33% του τοπικού πληθυσμού τη μεγαλύτερη ευθύνη για το προσφυγικό – μεταναστευτικό ζήτημα, την έχουν οι ΗΠΑ. Βλέποντας κανείς το Διάγραμμα 2, παρατηρεί ακόμη ότι το 19% και το 18% περίπου του πληθυσμού, θεωρεί ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη πολιτική της, όσο και οι εξτρεμιστικές ενέργειες των τζιχαντιστών, έχουν την κύρια ευθύνη για το προσφυγικό – μεταναστευτικό ζήτημα. Επιπροσθέτως το 10% περίπου του πληθυσμού, θεωρεί ότι η Τουρκία ευθύνεται για το προσφυγικό – μεταναστευτικό ζήτημα, κυρίως λόγω της «διευκόλυνσης» της μετακίνησης των προσφύγων – μεταναστών προς την Ελλάδα.

Από το παραπάνω διάγραμμα 3 είναι εμφανής η συμπάθεια του πληθυσμού προς τους πρόσφυγες, καθώς το 83% αυτού βλέπει τουλάχιστον με αρκετή συμπάθεια το δράμα τους.

Παράλληλα, όμως, ο πληθυσμός σε σημαντική αναλογία αισθάνεται ότι απειλούνται δημόσια αγαθά ή αξίες του από το τεράστιο μεταναστευτικό ρεύμα προς το νησί (Διάγραμμα 4).

Τέλος, στην επιλεκτική παρουσίαση μικρού μέρους των αποτελεσμάτων της έρευνας επισημαίνουμε την πολύ θετική αξιολόγηση του Λιμενικού Σώματος ως προς την αποτελεσματικότητα που υπέδειξε στην αντιμετώπιση του προβλήματος (Διάγραμμα 5). Πράγματι η αξιολόγηση του λιμενικού σώματος έδωσε διάμεσο τιμή 9 σε μια κλίμακα από 1 (απολύτως μη αποτελεσματική αντιμετώπιση) μέχρι 10 (απολύτως αποτελεσματική αντιμετώπιση). Είναι χαρακτηριστικό ότι το 48,8% των ερωτηθέντων το Λιμενικό Σώμα βαθμολογήθηκε με 10. Το 76,7% των απαντήσεων βρίσκεται από 7 έως 10.

Η συνέχιση της όλης προσπάθειας με την περαιτέρω ανάλυση των αποτελεσμάτων, μέσω της εφαρμογής πιο σύνθετων στατιστικών και ποιοτικών μεθόδων, θα φωτίσει πληρέστερα το ζήτημα, ενώ τα πλήρη αποτελέσματα της έρευνας θα δημοσιοποιηθούν με την έκδοση ειδικού τόμου, περιοδικές εκδόσεις και άρθρα ως και νέες επιστημονικές εκδηλώσεις με τη συμβολή του πανεπιστημίου και των λοιπών τοπικών φορέων, όπως της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, του Δήμου Μυτιλήνης και του Επιμελητηρίου Λέσβου.

* Ο Κώστας Ρόντος είναι καθηγητής και επιστημονικός υπεύθυνος της έρευνας